

ipt³ hanke

Työpaja 2.6.2020

Riskienhallinta tavoitekustannuksessa

Jani Saarinen

Allianssin riskien hallinta

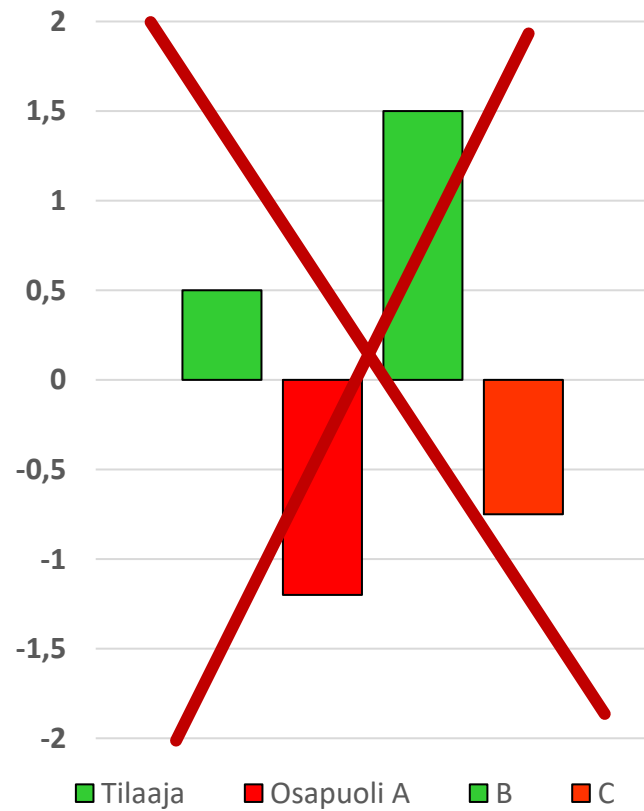
- Tilaaja tavoitteena on löytää ratkaisu, joka mahdollistaa samanaikaisesti hankkeen ja sen tavoitteiden toteuttamisen sille suunnitellulla rahoituksella ja samanaikaisesti toteuttamisen kustannusten ja palveluntuottajien palkkioiden maksamisen
- **Sopimusosapuolten tehtävänä on suunnitella yhdessä hankkeen sisältö ja sen toteutustapa sekä hallita yhdessä näihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet**
- Hankkeen riskit ja mahdollisuudet tulee tunnistaa ja avata yhdessä kaikkien osapuolten kesken avoimesti ja läpinäkyvästi
- **Osapuolten tulee pyrkiä jakamaan kaikki sellaiset riskit, joihin näillä on mahdollisuus yhdessä vaikuttaa, koska tämä antaa parhaat eväät niiden hallintaan**

Riskien jaottelu

- **Sopimusosapuolten tulee pyrkiä Toteutussuunnitelmaa ja Tavoitekustannusta vahvistettaessa tunnistamaan kaikki mahdolliset riskit ja luokittelemaan ne seuraavasti**
  - a) Tilaajan vastuulle kuuluvat riskit
  - b) Asetettuja tavoitteita (ja/tai tavoitekustannusta) muuttavat riskit – laajuutta muuttavat riskit
  - c) Projektin Tavoitekustannukseen tehtävät varauksia muita riskejä ja mahdollisuuksia varten.
- **Muut kuin kohtiin a) ja b) liittyvät riskit ja mahdollisuudet jaetaan yhteisesti siitä huolimatta:**
  - a) että nämä riskit ja mahdollisuudet eivät välttämättä ole kenenkään hallittavissa;
  - b) että Osapuolet eivät ole tehneet varauksia kustannusarvioon näitä riskejä ja mahdollisuuksia varten; ja
  - c) että Osapuolet eivät ole pystyneet etukäteen ottamaan huomioon näitä riskejä ja mahdollisuuksia tehdessään kustannusarviota

Yhteinen riskien ja hyötyjen jakaminen

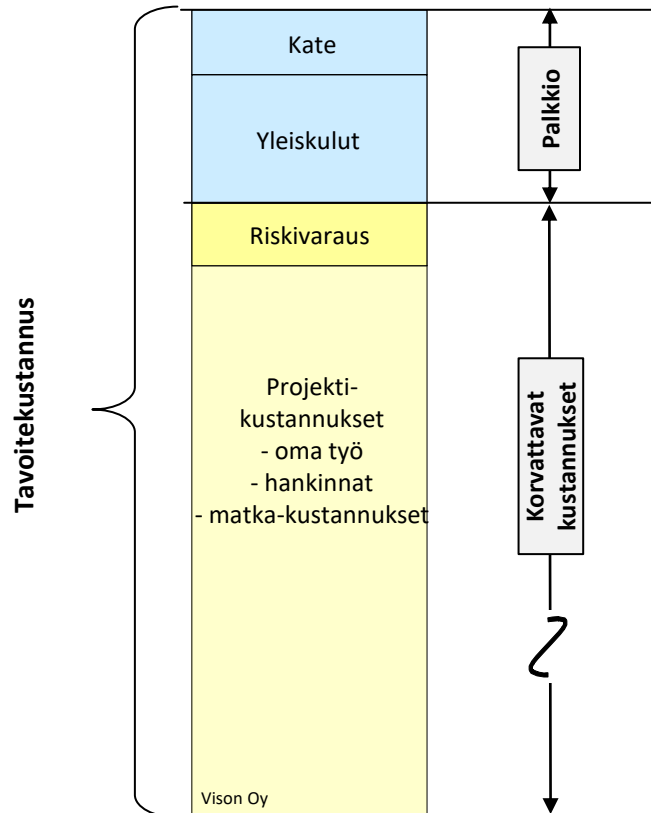
Perinteiset toteutusmuodot

Integroitu projektitoimitus

Korvattavat kustannukset

Suuntaa antava, ei mittakaavassa

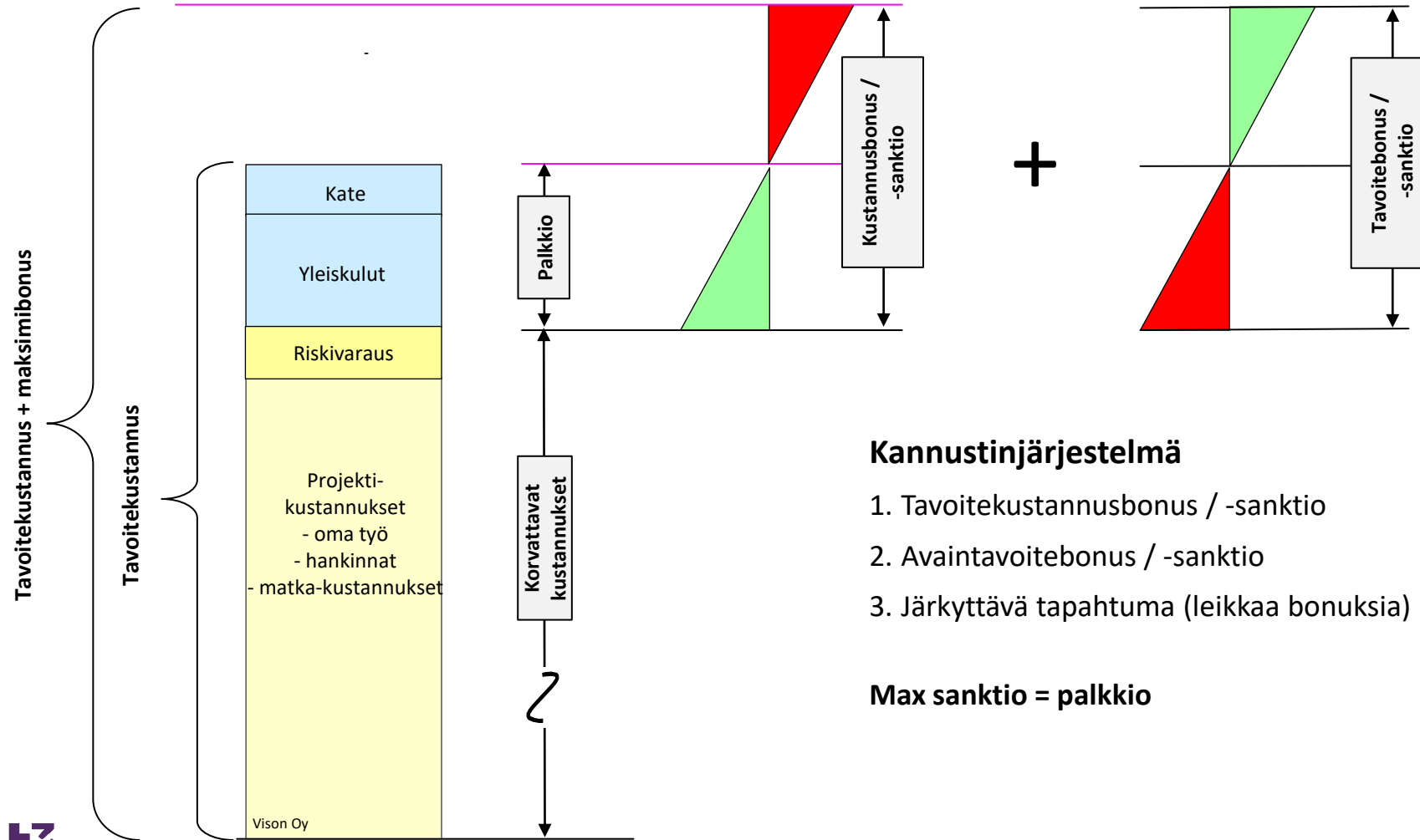
Open book -malli

1. Todelliset kustannukset, samat maksuperusteet kaikille
2. Avoimuus ja läpinäkyvyys

Korvattavat kustannukset

1. Oma työ
2. Hankinnat
3. Läpilaskutettavat erät (yleensä matkakustannukset)
4. Palkkio (% kustannuksista)

Korvattavat kustannukset + kannustinmalli

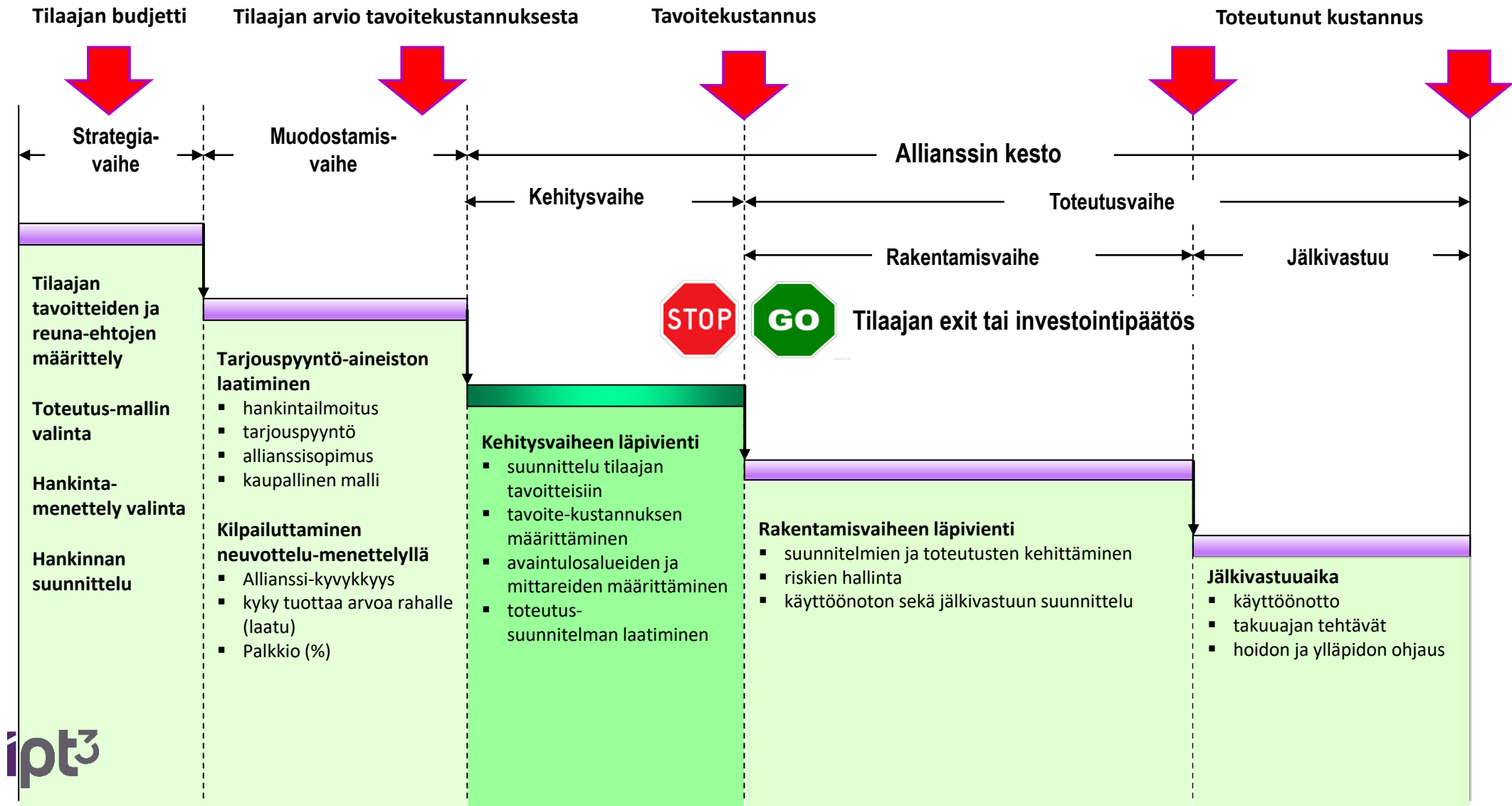
Kannustinjärjestelmä

1. Tavoitekustannusbonus / -sanktio
2. Avaintavoitebonus / -sanktio
3. Järkyttävä tapahtuma (leikkaa bonuksia)

Max sanktio = palkkio

Suuntaa antava, ei mittakaavassa

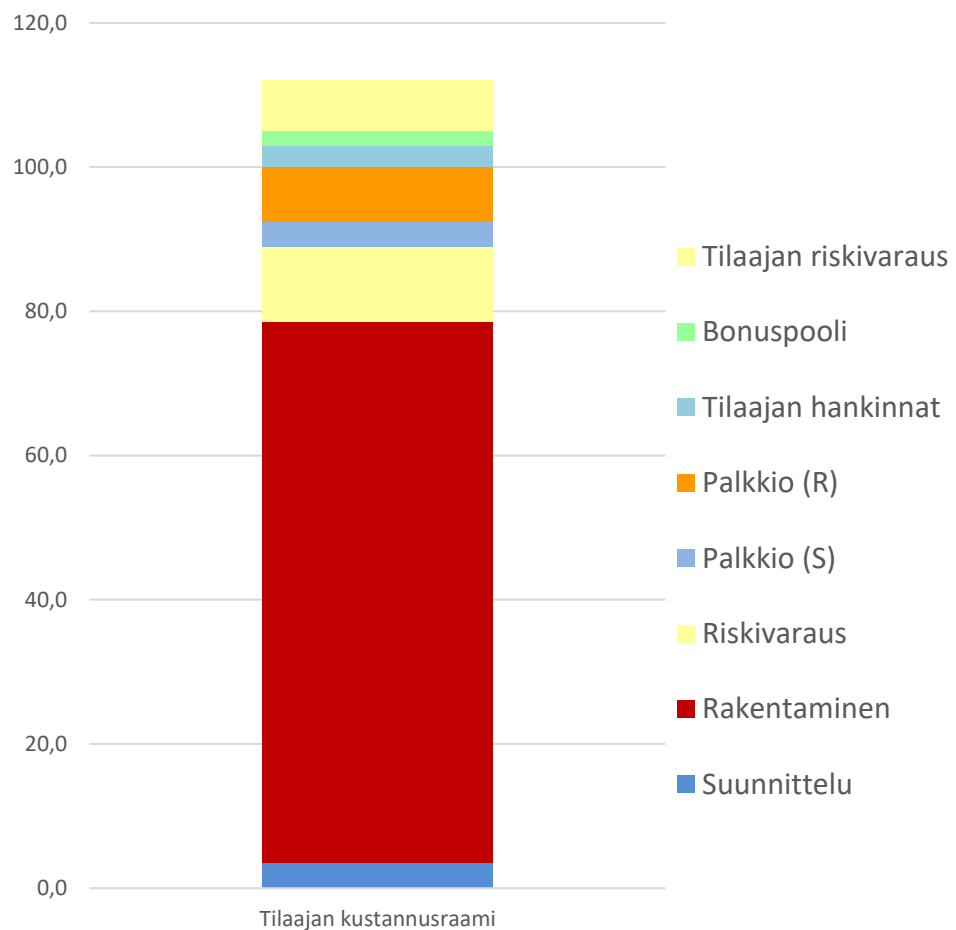
Yhteinen kehitysvaihe

Tilaajan kustannusraami

Tilaajan kustannukset

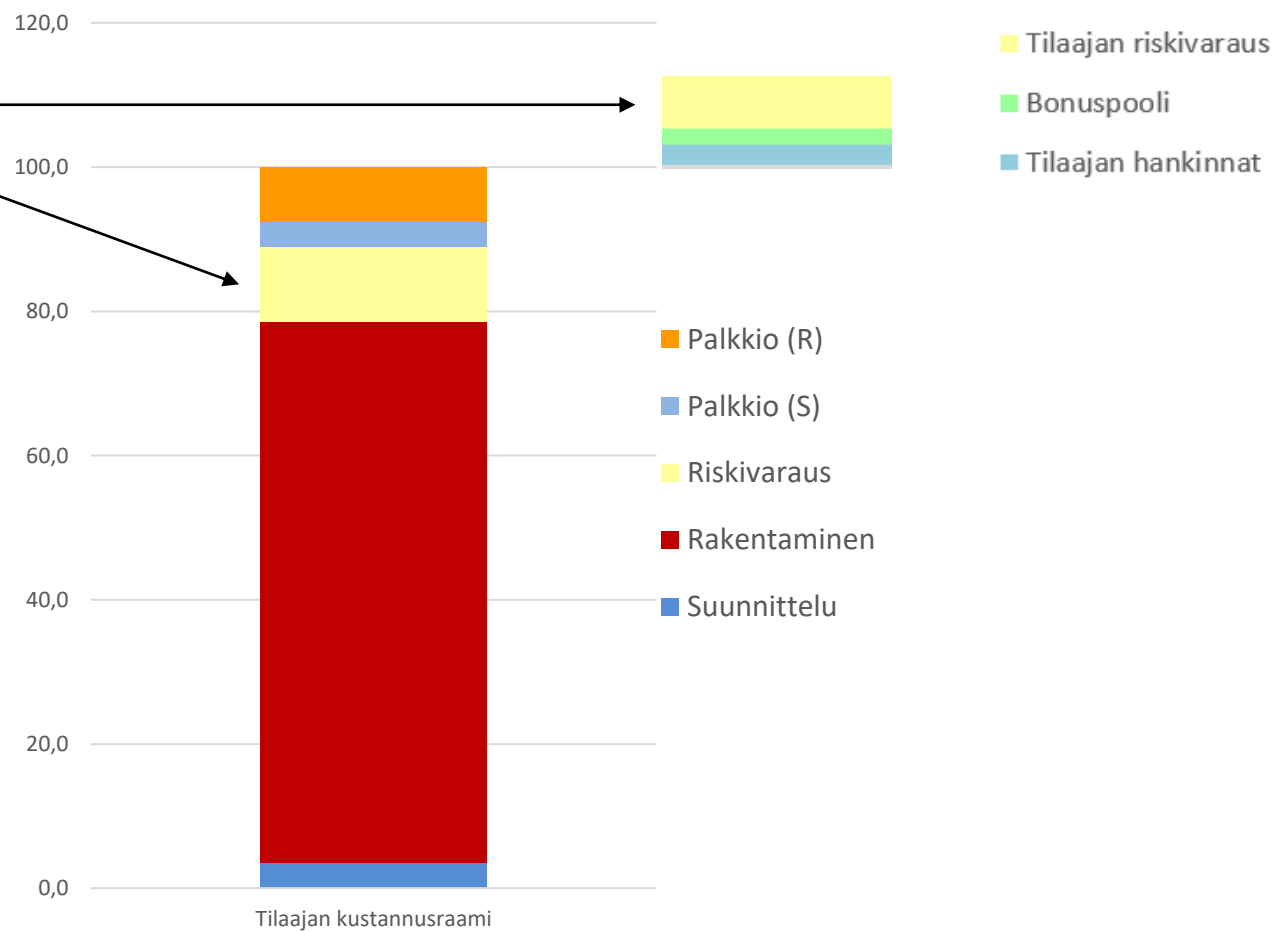
Tilaajan arvio
tavoitekustannuksesta

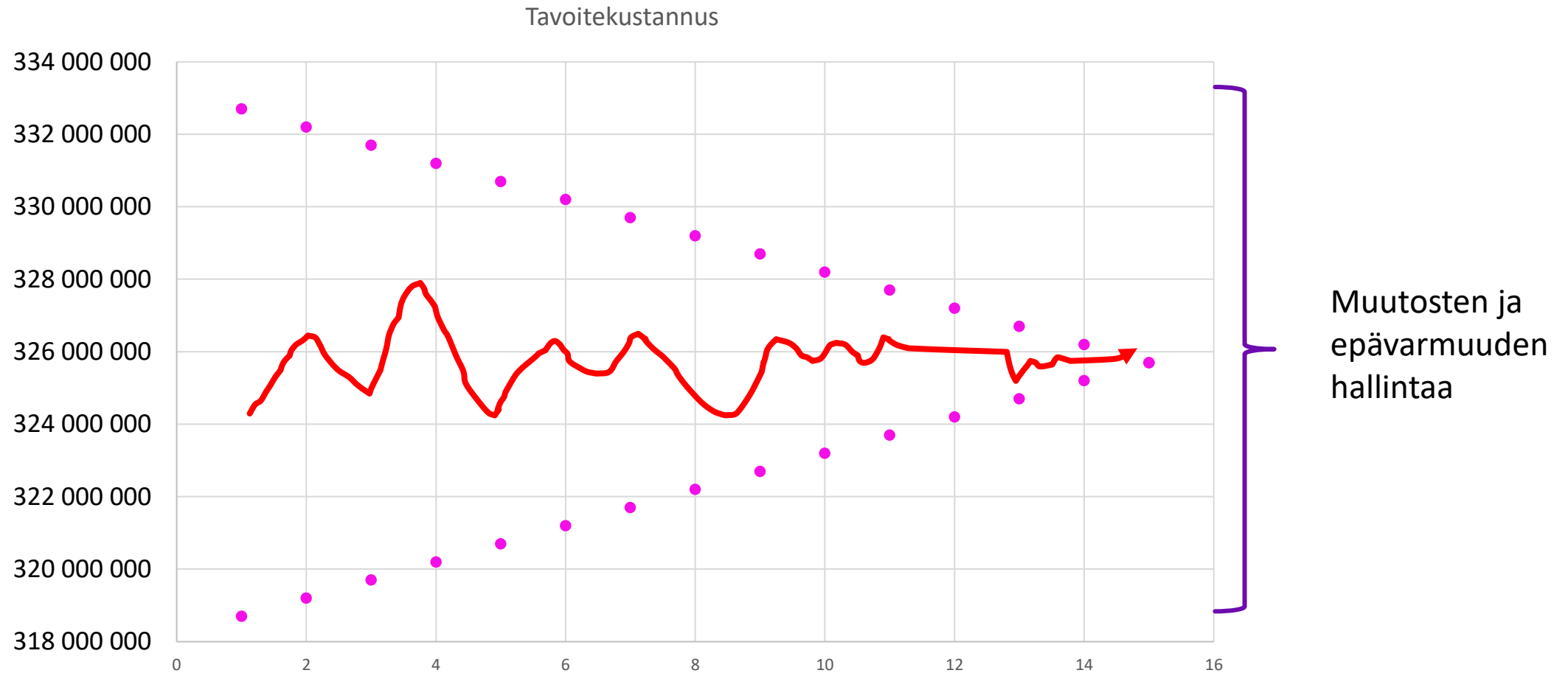

Tilaajan kustannusraami

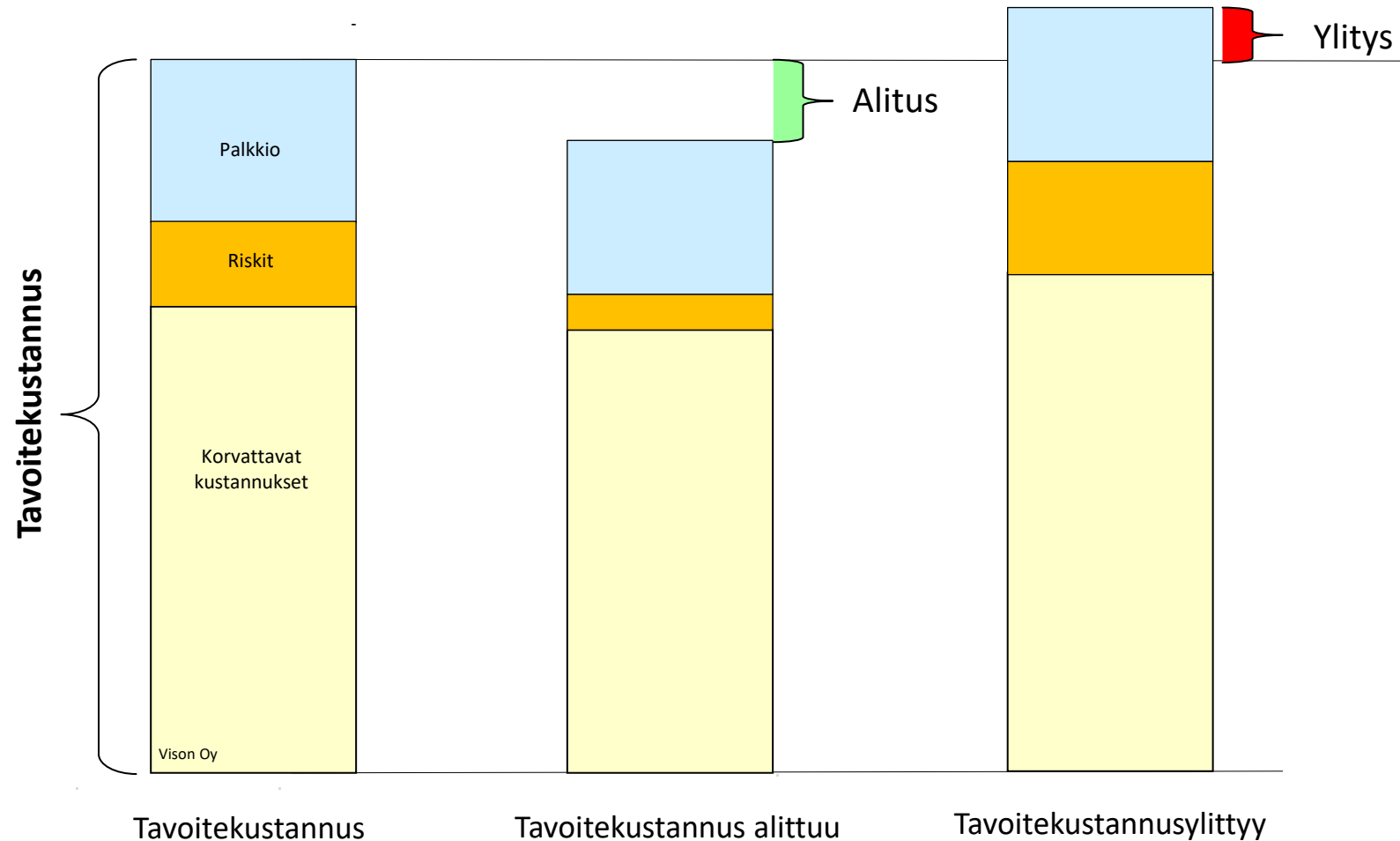
Riskit ja varaukset

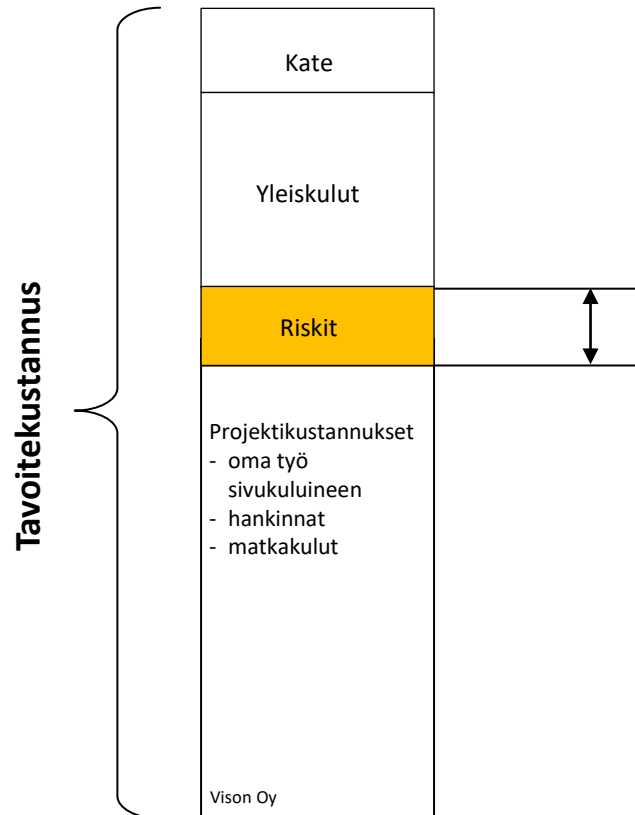
Tavoitekustannus = allianssin tavoite

Tavoitekustannuksen alituksen / ylityksen jakaminen

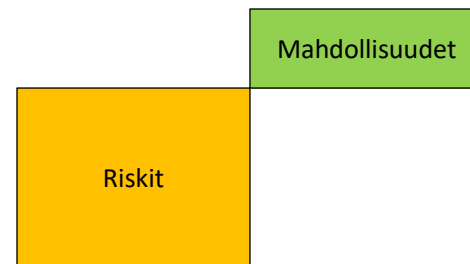

Riskivaraus

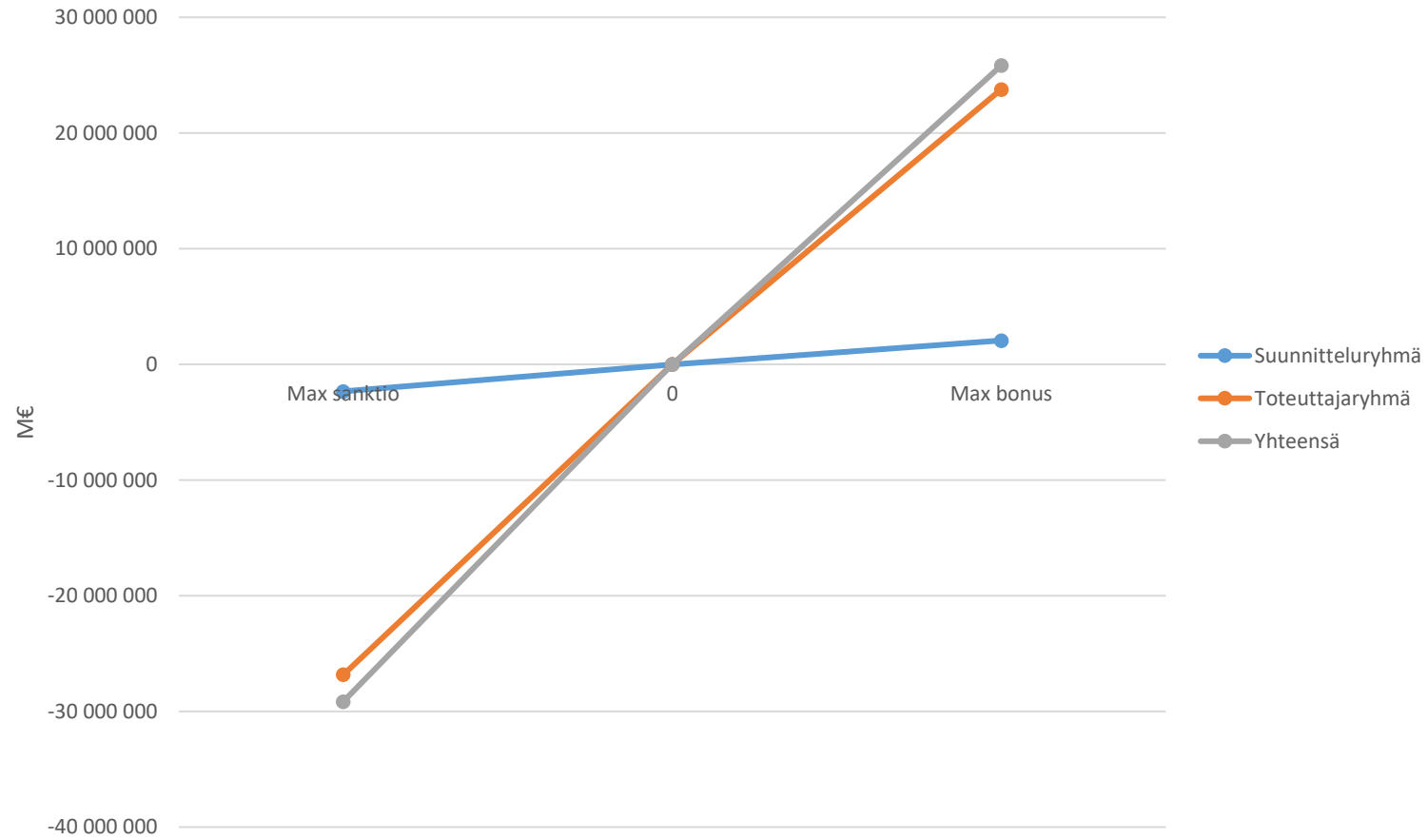
Suuntaa antava, ei mittakaavassa

- + Suunnittelu- ja toteutusratkaisujen kehittäminen
- + Kustannustason lasku tms.

- Suunnitelmamuutokset
- Virheet ja korjaukset
- Kustannustason nousu tms.

PALVELUNTUOTTAJAOSAPUOLTEN KANNUSTIMET

Riskien hallinta on luottamuksen rakentamista

- **Suunnitelmien toimivuus on aina allianssin yhteinen riski ja suunnitelmien täsmentyminen on allianssin ominaisuus.**
- Tilaaja maksaa allianssimallissa riskien ja mahdollisuuksien paremmasta hallinnasta ja niiden jakamisesta? Perinteinen lisä- ja muutostyöajattelu ei kuulu allianssiin eikä riskien siirtäminen tilaajalle.
- **Allianssin riskivaraus on aina myös tilaajan riski.**
- Jos joku osapuolista ei ole valmis ottamaan vastuuta tai kantamaan sitä yhdessä, tulee sen johtaa riskivaruksen pienentämiseen, koska tilaaja tarvitsee riskivaruksen mahdollisiin laajuuden muutoksiin. **Tilaajan kustannusraami ei kuitenkaan muutu.**
- Näin toimittaessa osapuolet ovat epäonnistuneet yhteistoiminnassaan ja riskien ja hyötyjen jakamisessa sekä luottamuksen rakentamisessa.